

Pinocchio, une réflexion sur les effets du mensonge et du langage.

Garder sa langue

"Qui désire la vie?"

La Tora parle d'une maladie, la "tsaraat", sans préciser ce qui la provoque. Le Midrach décompose le mot "métsora" (celui qui est atteint de tsaraat) en "motsi-ra", celui qui fait sortir le mal. Cette maladie aurait alors pour origine une attitude négative, la médisance.

מדרש ויקרא רבה פרשה טז אות ב

זאת תהיה תורת המצורע, הדא הוא דכתיב (תהלים לד): מי האיש החפץ חיים. מעשה ברוכל אחד שהיה מחזיר בעיירות שהיו סמוכות לציפורי והיה מכריז ואומר: מאן בעי למזבן סם חיים! אודקין עליה. ר' ינאי הוה יתיב ופשט בתורקליניה, שמעיה דמכריז מאן בעי סם חיים? א"ל: תא סק להכא זבון לי. א"ל: לאו אנת צריך ליה ולא דכוותך אטרח עליה סליק לגביה, הוציא לו ספר תהלים הראה לו פסוק, מי האיש החפץ חיים. מה כתיב בתריה? נצור לשונך מרע סור מרע ועשה טוב. אמר רבי ינאי: אף שלמה מכריז ואומר (משלי כא): שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו! אמר רבי ינאי: כל ימי הייתי קורא הפסוק הזה ולא הייתי יודע היכן הוא פשוט, עד שבא רוכל זה והודיעו מי האיש החפץ חיים. לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם: זאת תהיה תורת המצורע, תורת המוציא שם רע

Midrach Lévitique Raba chapitre 16 § 2

"Ceci sera la loi du métsora", ce verset correspond à un autre: "quel est l'homme qui désire la vie?"

Il est arrivé qu'un colporteur des environs de Tsiptori annonce: "qui veut acheter un élixir de vie?". Les badauds se pressèrent autour de lui. Rabbi Yanaï était assis et étudiait dans son palais. Il entendit l'annonce du colporteur.

Il lui dit: "viens! Monte-ici et vends-le moi".

Il lui répondit: "toi et tes amis vous n'en avez pas besoin".

Rabbi Yanaï insista et le colporteur finit par monter le voir. Il lui montra alors un verset des Psaumes: "quel est l'homme qui désire la vie?" et ce qui était écrit après: "Garde ta langue de la médisance, détourne-toi du mal et fais le bien".

Rabbi Yanaï dit alors: le Roi Salomon lui aussi écrit "Qui fait attention à sa bouche et sa langue se préserve du malheur".

Il pensa: jusqu'à aujourd'hui je lisais ce verset sans savoir où était son interprétation jusqu'à ce que vienne ce colporteur et m'enseigne "quel est l'homme qui désire la vie?".

C'est pourquoi, Moïse met en garde le peuple d'Israël: "Ceci sera la loi du métsora", la loi de celui qui médit.